

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Mateřská škola, Hranice, Soukenná 844

Soukenná 844, 351 24 Hranice

Identifikátor školy: 600 066 193

Termín konání orientační inspekce: 12. a 13. března 2001

Čj.	053 51/01-1002
Signatura	oelau115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Trojtřídní mateřská škola je umístěna v účelové budově pavilonového typu, která sloužila v minulosti jako společné zařízení jesle-mateřská škola. V současné době je v jednom pavilonu umístěna školní družina místní základní školy. Komplex budov obklopuje prostorná školní zahrada.

Ve všech třídách jsou děti rozděleny podle věku v počtu 22, 22 a 27. Provoz mateřské školy je od 6:00 do 15:30, součástí školy je školní kuchyně, ve které se vaří obědy pro místní základní školu a vedlejší jednotřídní mateřskou školu.

Záměrem orientační inspekce bylo dílčí posouzení a zhodnocení kvality vzdělávací činnosti a řízení školy. Sledovány byly spontánní a řízené činnosti (pohybové, jazykové a komunikativní, rozumové a poznávací a sebeobslužné).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Při plánování vzdělávací činnosti učitelky ve všech třídách využívají měsíční časově tematické plány rozpracované podle Programu výchovné práce pro mateřské školy. Úkoly jsou plánovány pro řízené činnosti, pobyt venku, odpolední aktivity, pro hry a spontánní činnosti uvedeny nejsou. Stanovené cíle většinou odpovídají věku a potřebám dětí, zastoupeny jsou všechny výchovné složky. Při plánování vzdělávací činnosti nejsou využívány tematické celky. Plnění úkolů je časově vyznačeno. Vybrané cíle jsou obohaceny výběrem námětů ze současných odborných publikací, jako jsou např. Velká kniha pro malé mistry, Náměty pro výtvarnou a pracovní výchovu a další.

Výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje pět učitelek, včetně ředitelky. Všechny učitelky, které vedly v době inspekce vzdělávací proces, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Pracují na plný úvazek. Pedagogická praxe učitelek se pohybuje v rozmezí od pěti do třiceti let. Své schopnosti a pedagogické zkušenosti uplatňují v každodenním vzdělávacím procesu (výrazné zejména v oblasti tělesné, výtvarné a pracovní výchovy). Zejména v režimových momentech (příprava na pobyt venku, oběd, ukládání dětí k odpočinku a pobyt venku), je využívána možnost souběžného působení učitelek v přímé práci s dětmi. Využití personálních podmínek bylo ve sledovaných řízených i spontánních činnostech velmi dobré.

Prostorové uspořádání tříd umožňuje a podněcuje aktivity dětí. Součástí každé třídy jsou hygienické zázemí, stálá ložnice, šatna, přípravná jídelna a kabinet didaktických pomůcek. Prostorné třídy jsou rozděleny na dvě části – volný prostor pro hry a spontánní aktivity a další prostor, který slouží nejen pro činnosti dětí u stolků, ale i pro podávání jídel. Vytvořené prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu zapsaných dětí ve třídách velmi dobré. Třídy jsou minimálně vybaveny nábytkem, převládá dětský nábytek (židličky a stolky), hrací koutky a vybavení pro pohybové aktivity dětí. Ve všech třídách je klavír, ve dvou třídách jsou kazetové radiopřehrávače. Pomůcky ke hrám jsou převážně starší, vybavení hračkami je průměrné. Stálé hrací koutky jsou zařízeny jednoduchými pomůckami, jejich doplňování závisí na finančních možnostech školy. Hračky i didaktické pomůcky jsou doplňovány v minimální míře, a to pak spíše kvalitními hračkami (autodráhy, kočárky). Didaktického materiálu je dostatek. V dětské knihovně převládají starší publikace, učitelská knihovna je podle finančních možností průběžně doplňována. Materiální podmínky pro vzdělávací činnost jsou průměrné. Využití stávajících pomůcek bylo ve sledovaných pohybových činnostech příkladné. Zejména v tělesné výchově byly vzhledem ke stanovenému úkolu cíleně využity žíněnky, žebřiny, švédské lavičky, žebřík,

části dřevěné stavebnice a další drobné tělovýchovné pomůcky. Nechyběly reprodukováná hudba, hra na klavír i zpěv učitelky a dětí. Při sledované jazykové výchově a v rozvíjení poznání převládala převážně rozličný obrazový materiál a vzhledem ke stanoveným úkolům byly postrádány pomůcky pro rozvoj fantazie a aktivity dětí. Velmi pěkná, výrazná je výzdoba společných prostor v budově školy, kde jsou vkusně rozmístěny a upraveny působivé práce dětí z oblasti výtvarné a pracovní výchovy. Méně výrazná je výzdoba ve třídách, není zde patrný podíl tvořivé práce učitelek.

První a druhá třída se v době scházení dětí a při jejich rozcházení slučují. Psychohygienické podmínky jsou dodržovány. Sledované spontánní a řízené činnosti byly v rovnováze. Režim dne vymezuje dobu pro spontánní a řízené činnosti, stravování, pobyt venku, odpočinek dětí a odpolední činnosti. Na hry a spontánní aktivity měly děti dostatek času, samy si vybíraly hračky, ve třídách vládlo pohodové prostředí. Převládaly konstruktivní hry a pohybové aktivity, námětové hry nebyly příliš rozvíjeny. Všechny sledované řízené činnosti byly prováděny frontálním způsobem, společně s celou skupinou dětí. Tento způsob byl zvolen i při uskutečňování režimových momentů (stolování, hygiena, úklid hraček). Vždy bylo respektováno pracovní tempo dětí, učitelky dbaly na dokončení činností. Některé řízené činnosti (jazyková výchova a rozvíjení poznání) byly náročné z hlediska času na soustředění zejména mladších dětí. Pitný režim je dodržován, stravování dětí je organizováno v souladu s požadavky na dodržování tříhodinového intervalu mezi jídlem.

Při organizaci řízených činností převládala způsob práce s celou skupinou. Pozitivní skutečností bylo, že učitelky vytvořily dětem při spontánních aktivitách podmínky a dostatečný prostor pro volnou hru a pohybové aktivity. Zařazována byla relaxace. Hra, jako základní výchovně-vzdělávací prostředek ne vždy plnila svůj účel. Zejména samostatné námětové hry nebyly rozvíjeny ve vztahu k plnění rolí ve hře, nebyly obohacovány o nové prvky, které podporují rozvoj fantazie a tvořivost dětí. Minimálně byla využívána forma individuálního učení. Přemíra informací v jedné řízené činnosti (rozvíjení poznání) oslabovala schopnost koncentrace dětí. Ne vždy byla dodržována zásada přiměřenosti vzhledem k věku dětí. Při kladení požadavků na děti (zejména v předškolní třídě), se v některých případech projevoval příliš školský způsob vedení dětí. Zvolené metody ne vždy odpovídaly stanoveným cílům a věku dětí ve třídách. Při sledovaných řízených činnostech (rozvíjení poznání,

jazyková a tělesná výchova) učitelky navazovaly na předcházející zkušenosti, poznatky a dovednosti dětí, připravenými pomůckami vzbuzovaly zájem o předkládanou činnost, což bylo výrazně pozitivní ve třídě nejstarších dětí. Pravidelně je do činností zařazováno cvičení. Skladba ranních cvičení odpovídala požadavkům tělesné výchovy. Hygienické podmínky byly vytvořeny. Výběr náčiní, pomůcek a motivování slovem a hudbou přispěly ve většině případů k efektivně prováděné činnosti. Při sledovaných tělovýchovných činnostech kladly učitelky důraz na správné provádění zdravotních cviků. Řízená činnost (tělesná výchova) se vyznačovala velmi dobře zvolenou organizací i efektivně zvolenou formou pro uskutečnění zvoleného úkolu (cvičení na stanovištích) a využitím podnětných pomůcek. Při sledovaných sebeobslužných činnostech byly děti téměř vždy vedeny ke správnému postupu a k samostatnosti.

Všechny sledované činnosti byly motivované. Ve všech třídách se projevila snaha o uplatnění jednoho tématu ve všech činnostech. Náměty byly dětem blízké. Ne vždy však byla motivace aktivizujícím prvkem, mnohdy byla méně podnětná a nevýrazná. Při hodnocení dětí byly využívány pochvala, povzbuzení, méně však vlastní příklad. Základní pedagogická diagnostika o dětech nebyla předložena. Hodnocení dětí bylo adresné, ale mnohdy byly zbytečně zdůrazňovány jejich chyby a nedostatky. V některých, zejména řízených činnostech, převládalo manipulativní vedení dětí.

Komunikace mezi dětmi a učitelkami probíhala v radostné a přirozené atmosféře. Při volných rozhovorech učitelky v odpovědích dětí většinou dále rozvíjely jejich nápady a myšlenky. Otázky kladené dětem měly převážně rozvíjející charakter, byl vytvářen prostor pro volné vyjadřování dětí a rozvoj slovní zásoby. V některých případech převládala slovní projev učitelky, ne vždy byla věnována pozornost jazykovému projevu dětí.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň plánování a přípravy vzdělávací činnosti je celkově hodnocena jako velmi dobrá. Podmínky vzdělávací činnosti (personální, prostorové, materiální a psychohygienické) jsou celkově hodnoceny rovněž jako velmi dobré. Organizace činností, zvolené metody a formy práce jsou na základě uváděných skutečností hodnoceny celkově jako průměrné. Motivace a způsob hodnocení dětí měly ve sledovaných činnostech celkově průměrnou úroveň. Interakce a komunikace jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Na základě hospitací a shrnutí poznatků je ve sledovaných oblastech vzdělávací činnost mateřské školy celkově hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Dlouhodobým cílem školy je všestranný rozvoj osobnosti dítěte s důrazem na přípravu dětí pro budoucí vzdělávání. Analýza výsledků uplynulého školního roku je zpracována, neobsahuje závěry pro další období.

Roční plán školy obsahuje spíše obecné úkoly pro oblast výchovně-vzdělávací (zaměření na tělesnou, jazykovou, výtvarnou a pracovní výchovu a pro práci s dětmi s odloženou školní docházkou), rámcové úkoly pro oblast vzdělávání učitelek a kontrolní a hospitační činnost ředitelky školy. Součástí plánu nejsou úkoly pro materiálně-technickou oblast. Úkoly jsou formulovány všeobecně, spíše v širších souvislostech. Součástí plánu je systém vnitřní kontroly, plán pedagogických rad a programová nabídka pedagogického střediska.

Organizace chodu školy má stanovená pravidla a je přizpůsobena místním, personálním a finančním podmínkám. Statutárním zástupcem školy je ředitelka. Zpracovala organizační řád pro zaměstnance a vnitřní řád školy. Stanovila pracovní náplně jednotlivých zaměstnanců, jejich povinnosti a kompetence. Vnitřní informační systém je pružný. Podle plánu jsou svolávány pedagogické rady a podle potřeby provozní porady. Z jednání jsou pořizovány zápisy. Důležité a aktuální informace jsou vyvěšeny na informační tabuli pro zaměstnance, využíván je každodenní osobní kontakt. Důvěrné informace o zaměstnancích jsou zabezpečeny před zneužitím.

Vnější informační systém je zaměřen především k rodičům (individuální rozhovory, schůzky, besídky), ale i k dalším subjektům, jako jsou základní škola nebo zřizovatel (ve spolupráci se ZŠ pořádá mateřská škola tělovýchovnou akademii, za účasti rodičů, zřizovatele a základní školy je slavnostně provedeno rozloučení se školáky). S pedagogicko-psychologickou poradnou mateřská škola spolupracuje zejména v oblasti péče o děti s odloženou školní docházkou.

Kontrolovaná povinná dokumentace (evidenční listy, přehledy výchovné práce a docházky dětí) jsou vedeny na předepsaných tiskopisech. Ke kontrole byla předložena i personální dokumentace. Při kontrole docházek dětí bylo zjištěno, že vzhledem k uvedenému počtu zapsaných dětí v jednotlivých třídách (22, 22, 27), ředitelka školy nezpracovala povolení výjimky z počtu zapsaných dětí, a tím porušila ustanovení § 4, odst. 8 vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřské škole.

Vedení, motivování a hodnocení pracovníků je promyšlené. Ředitelka školy má velmi dobrý přehled o práci všech zaměstnanců. Učitelkám vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání, využívá nabídek pedagogického centra. V hodnocení pracovníků má vytvořen systém, zpracovaná kritéria pro hodnocení využívá k oceňování kvality jejich práce.

Kontrolní mechanismy postihují všechny oblasti chodu školy. Plnění pracovních povinností a provozu zařízení je kontrolováno každodenně v běžném pracovním kontaktu. Hospitační činnost je plánovaná, cíle hospitací jsou spíše zaměřené na výsledky u dětí, než na pedagogické působení učitelek. Výstupy z plánovaných hospitací jsou písemné, nevyplývá z nich poskytování metodické pomoci učitelce s menší pedagogickou praxí. Závěry z kontrol jsou s pracovníky projednávány.

Hodnocení kvality řízení

Při plánování rozvoje chodu školy jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Organizace chodu školy, vedení a motivování pracovníků a oblast kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré. Kvalita řízení je ve sledovaných oblastech celkově hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 10. května 2000, č. j. 40/MM;
- povinná dokumentace k evidenci dětí podle § 45b, odst. 1, písm. a), c) zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů;
- hodnotící zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000;
- roční plán práce školy pro školní rok 2000/2001;
- plány výchovně-vzdělávací činnosti ve třídách;
- organizační řád školy;
- vnitřní řád pro školní rok 2000/2001;
- plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy;
- zápisy z kontrol a hospitací ředitelky školy;
- plány pedagogických rad a provozních porad a zápisy z jednání;
- kritéria pro hodnocení pracovníků.

ZÁVĚR

Posouzením sledované oblasti činnosti školy byla vymezena zásadní

pozitiva

- výrazně pozitivní výsledky dětí v oblasti výtvarné výchovy,

negativa

- rozvoji námětových her není věnována potřebná pozornost,
- minimálně byla využívána forma individuálního učení,

- motivace a hodnocení dětí nebyly vždy aktivizujícím prvkem,
- plánování nevychází z analýzy předchozích výsledků.

Kvalita výchovně-vzdělávací činnosti je ve sledovaných oblastech celkově hodnocena jako průměrná. V řídicím procesu výrazně převažují pozitiva.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně ve prospěch vzdělávací činnosti a rozvoje zařízení.

Na základě uváděných skutečností je celkově činnost mateřské školy hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Behenská
Členka týmu	Mgr. Alena Nováková

V Sokolově dne 29. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. dubna 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Ivana Vaníková

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad, referát školství, Cheb	17. dubna 2001	61/01
Zřizovatel: město Hranice	17. dubna 2001	62/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly vzneseny